

Inc. 1044

John Peckham

Prospectiva communis

[Milano] : [Petrus Corneus], [ca. 1482]

[collig. 1.]

Johannes de Sacrobosco

Textus de sphaera Johannis de sacrobosco cum additione quantum necessarium

Parisiis [Paris] : Henricus Stephanus, 1511

[collig. 2.]

Johannes Stöffler

Elucidatio fabricae ususque astrolabii / a Ioanne Stoflerino Iustingensi viro Germano ... in lucem edita

impressum Oppenheim [Oppenheim] : per Iacobum Köbel, anno etc. 1513

[collig. 3.]

A kötet Kecskés János, a Magyar Kamara pénztárosának magánkönyvtárából került a pozsonyi jezsuitákhoz, akik 1639-ben vették fel katalógusukba. Fatáblás kötése elvált a könyvtesttől, a hátsó fatábla jó része letörött. A három részes kolligátum mindegyik tagja illusztrált, használói jegyzetekben igen gazdag. Az első kolligátumi tag egy ősnymtatvány, John Peckham (c.1230–1292) ferences teológus, filozófus, természettudós *Prospectiva communis* című optikai műve, mely az első matematikai ábrákkal illusztrált nyomtatott könyv volt. A második kolligátumi tag Johannes de Sacrobosco (c.1195–c. 1256) 1230 körül írt *Tractatus de sphaera* című műve a geocentrikus kozmológiáról. Ennek nemcsak kéziratos hagyománya volt kiterjedt, hanem 1472-ben első ízben megjelent nyomtatott változatát a következő 200 évben legalább 84 alkalommal kiadták. A harmadik kolligátumi tag Johannes Stöffler műve, mely az első nagyhatású német nyelvű, 40 fametszetet tartalmazó munka az asztrolábiumokról. E mérőeszköz segítségével ki lehet számítani többek között a nap, a hold és különböző bolygók helyzetét vagy a pontos időt egy adott szélességi körön, vagy akár horoszkópot is tudtak készíteni.

The composite volume got from the private library of János Kecskés, treasurer of the Hungarian Chamber, to the Jesuits of Bratislava (Pozsony), who catalogued it in 1639. The front and back boards are separated from the body of the book, the greater part of the wooden back board has broken off. All the three works bound together in the volume are illustrated and rich in notes made by the users. The first work in the volume is an incunable, titled *Prospectiva communis*, written by the Franciscan theologian, philosopher, and natural scientist John Peckham (ca. 1230–1292). This work on optics was the first printed book with mathematical illustrations. The second one is about geocentric cosmology, titled *Tractatus de sphaera* written by Johannes de Sacrobosco (ca. 1195–c. 1256) around 1230. Not only its manuscript tradition is rich, but the first edition (1472) was followed by at least 84 times in the following 200 years. The third work in the volume is by Johannes Stöffler, which was the earliest influential work written in German on the astrolabes, containing 40 woodcuts. With the help of this instrument, the position of the sun, moon, and various planets, or the precise time on a given circle of latitude could be calculated, and even horoscopes could be made.

A könyv állapota:

Barna, félbőrbe kötött, fatáblás nyomtatvány. A kötetet valamikor javították, az újabb bőrre van rádolgozva az eredeti bőr. A gerincen aranyozott címke látható. A háttábla félbe tört, a letört

fele elveszett. A bőrkötés léniával és bélyegzővel díszített. Nagyon kopott, sérült, piszkos, a gerinc elszakadt.

Az oromszegők elvesztek. A fűzés 3 darab dupla zsinegbordára készült.

A könyvben az előzőeken kézírásos bejegyzések vannak. Több helyre kézirat lapok vannak beragasztva. Az oldalak sérültek, piszkosak, szakadtak, több helyen csonkítva vannak. A lapszélek, metszések rongyosak, meggyűrődtek, piszkosak.

Restaurálás tervezet:

Tintavizsgálat; ha szükséges, akkor fixálás. Szétbontás, száraz, nedves, tisztítás, savtalanítás.

Javítás, kiegészítés. Oromszegők pótlása.

Fűzés az eredeti módon. Fatáblák kiegészítése, konzerválása, bőrkötés készítés. Az eredeti bőr tisztítása, konzerválása és visszahelyezése.

A restaurálás becsült összege: 60.000 Ft

